ידיעות פון דער אידישער קולטור געזעלשאפט

די ארבעט צווישן דער יוגנט

די ארבעט פון דער אידישער קולטור געזעלשאפט צווישן דער יוגנט וועט פון איצט אן געפירט ווערן אין צוויי ריכטונגען: א) צווישן דער אמעריקאנער אידישער סטודענטשאפט און גראדואירטע פון די אידיש וועלטלאכע שולן; ב) צווישן שען דער ארבעטער יוגנט. עס ווערט צוגעגרייט א ספעציעלע פראפאגאנדע לי־טעראטור אין אידיש און אין ענגליש, וועגן אידישיזם און וועגן דער ארבעט פון דער אידישער קולטור געזעלשאפט. די עקזעקוטיווע פון דער סטודענטן און יו־גענט ליגע האט צעשיקט צירקולארן צו אלע יוגנטלאכע צווייגן מיט פראָעקטן און פלעגער פאר זומער ארבעט. די ניו יארקער יוגנט צווייגן וועלן היינטיקן זו־מער דורכפירן א זומער קאנפערענץ און סימפאזיום אין איינעם פון די קעמפס.

נייע צווייגן און ארגאניזאציעס

די לעצטע צייט זיינען צוגעקומען די פאלגנדיקע נייע צווייגן און ארגאניזאצי־עס: 1. קולטור געזעלשאפט כאר, שי־קאגא (קרוב צו 70 מיטגלידער); 2. פאלקס קלוב, טאראנטא; 3. שלום עלי־כם פאלקס אינסטיטוט, שיקאגא; 4. יו־נגען צווייג, אטלאנטא, דזשא.; 5. בר. 95 ארבעטער רינג אין פערט עמבאי; 6. בר. 24 ארבעטער רינג, ניו־יארק; אר־בעטער רינג פרויען קלוב, ניו בראנזוויק; 8. ברענטש 14 ארבעטער רינג, ברוקלין; 9. פרויען לייענער קרייז, דעטראיט; 10. קולטור געזעלשאפט צוויג אין האוואנא, קובא.

ווענדונג צו פראגרעסיווע ארגא־ניזאציעס זיך אנצושליסן אין דער אק־ג.

א צאל פראגרעסיווע ארגאניזאציעס האבן זיך לעצטנס אנגעשלאסן אין דער אידישער קולטור געזעלשאפט. אין ניו יארק און אין באסטאן זיינען פראגרעקומען נרעסערע קאנפערענצן פון פראגרעסיווע און ארבעטער ארגאניזאציעס וועגן טאן בשותפות'דיקע קולטור ארבעט מיט דער אידישער קולטור געזעלשאפט. עס ווערט צו־נעגרייט א ספעציעלע פראפאגאנדע לי־טעראטור אין אידיש און אין ענגליש, וועגן אידישיזם און וועגן דער ארבעט פון דער אידישער קולטור געזעלשאפט. די עקזעקוטיווע פון דער סטודענטן און יו־גענט ליגע האט צעשיקט צירקולארן צו אלע יוגנטלאכע צווייגן מיט פראָעקטן און פלעגער פאר זומער ארבעט. די ניו יארקער יוגנט צווייגן וועלן היינטיקן זו־מער דורכפירן א זומער קאנפערענץ און סימפאזיום אין איינעם פון די קעמפס.

נייע צווייגן און ארגאניזאציעס

די לעצטע צייט זיינען צוגעקומען די פאלגנדיקע נייע צווייגן און ארגאניזאצי־עס: 1. קולטור געזעלשאפט כאר, שי־קאגא (קרוב צו 70 מיטגלידער); 2. פאלקס קלוב, טאראנטא; 3. שלום עלי־כם פאלקס אינסטיטוט, שיקאגא; 4. יו־נגען צווייג, אטלאנטא, דזשא.; 5. בר. 95 ארבעטער רינג אין פערט עמבאי; 6. בר. 24 ארבעטער רינג, ניו־יארק; אר־בעטער רינג פרויען קלוב, ניו בראנזוויק; 8. ברענטש 14 ארבעטער רינג, ברוקלין; 9. פרויען לייענער קרייז, דעטראיט; 10. קולטור געזעלשאפט צוויג אין האוואנא, קובא.

ווענדונג צו פראגרעסיווע ארגא־ניזאציעס זיך אנצושליסן אין דער אק־ג.

א צאל פראגרעסיווע ארגאניזאציעס האבן זיך לעצטנס אנגעשלאסן אין דער אידישער קולטור געזעלשאפט. אין ניו יארק און אין באסטאן זיינען פראגרעקומען נרעסערע קאנפערענצן פון פראגרעסיווע און ארבעטער ארגאניזאציעס וועגן טאן בשותפות'דיקע קולטור ארבעט מיט דער אידישער קולטור געזעלשאפט. אין ניו יארק ווערט צו־נעגרייט א ספעציעלע פראפאגאנדע לי־טעראטור אין אידיש און אין ענגליש, וועגן אידישיזם און וועגן דער ארבעט פון דער אידישער קולטור געזעלשאפט. די עקזעקוטיווע פון דער סטודענטן און יו־גענט ליגע האט צעשיקט צירקולארן צו אלע יוגנטלאכע צווייגן מיט פראָעקטן און פלעגער פאר זומער ארבעט. די ניו יארקער יוגנט צווייגן וועלן היינטיקן זו־מער דורכפירן א זומער קאנפערענץ און סימפאזיום אין איינעם פון די קעמפס.

מעאטער סטודיא פון קליוולאנ־דער צווייג פירט אויף לייוויקס „די ארימע מלוכה"

די דראמאטישע סטודיע ביים קליוו־לאנדער צווייג פון דער אק"ג, האט לעצטנס אויפגעפירט מיט ערפאלג ה. לייוויקס „די ארעמע מלוכה" („בעטלער"). די אויפפירונג האט ארומ־גערופן גרויס לויב אין קליוולאנד און ביי די דאטרויטער אידישע און ענגלישע מעאטער פרייסיקער. די סטודיע ביים קליוולאנדער צווייג האט פאראיבערן מיט גרויס דערפאלג אויפגעפירט פאר דעם „טעאטער פון אלע נאציעס" מעקלערס „דעם צדיקס נסיעה" און שלום עליכמס „גאלדגרעבער".

קולטור געזעלשאפט כאָר. ניו־יאָרק. לאזאר ווייגער — דירי־גענט

דער קולטור געזעלשאפט כאר פירט איצט אן א קאמפאניע פאר נייע זינ־גער. דער כאר האט זיך געווענדעט צו די חברים פון דער אידישער קולטור גע־זעלשאפט זיך אנצושליסן אין כאר. דער כאר גרייט זיך איצט צו דער אויפטריט ביי דער יעראלכער אונטערנעמונג פון דער אידישער קולטור געזעלשאפט, שבת אוונט, דעם זעקסטן יוני, אין טאון האל. די רעפעטיציעס קומען פאר יעדן פרייר טאג אוונט און זונטאג ביינאכט, אין אי־דישן קולטור הויז: 130 איסט 17טע גאס, לעבן אוירוויינג פלייס, און יעדן דאנערשטאג אוונט (בראנסקער סעקציע) אין 1422 וויליקינס עוועניו, בראנקס.

דעטראָיטער און ווינדזאָרער צווייגן טוען בשותפות'דיקע ארבעט

די צווייגן פון דער אידישער קולטור געזעלשאפט אין דעטראיט און אין ווינד־זאר, קאנאדע, נישט קוקנדיק אויף דעם, וואס זיי נעהערן צו צוויי באזונדערע מלר־כות, פירן אן בשותפות'דיקע ארבעט דורך א ספעציעל דערוויילן געמיינ־שאפטלאכן קאמיטעט. אין דעטראיט גע־פינען זיך איצט דריי צווייגן פון דער אידישער קולטור געזעלשאפט. דער ראר־טיקער שלום עליכם אינסטיטוט העלפט זייער א סך אין דער ארבעט. פאלגנדי־קע טעטיקייטן זיינען איצט אונטערגענו־מען געווארן: 1. אן אקציע צווישן די פראגרעסיווע לאנדסמאנשאפטן פאר דער אידישער קולטור געזעלשאפט; 2. אונ־טערהאנדלונגען מיט דער ארטיקער באארד אף עדיוקעישן און אויפנפירן אין די הייסקולס אידיש; 3. מאנד־לייב יובילי פייערונג; 4. ארבעט פאר דעם ביכער קלוב ביי דער אידישער קולטור געזעלש־שאפט.

פילאדעלפיער צווייג גיט ארויס י. י. שווארצ'ס „ליריק פון שפאניע

דער פילאדעלפיער צווייג האט היי־ער אנגעפירט א ברייטע טעטיקייט: אוונט קורסן, ליטעראַרישע זונטאגס, אר־גאניזירט א יונגט צווייג. דעם 5טן יו־ני וועט פארקומען דער שלום עליכם אוונט אין ארטיקן אידישן טעאטער מיט דער קונסט טעאטער טרופע (מארים שווארץ). עס וועלן אויפטרעטן די קינדער פון די אידישע שולן און מנחם באריש־שא פון דער הויפט פארוואלטונג. וועט באנריסן. דער פילאדעלפיער צווייג גיט איצטער ארויס י. י. שווארצ'ס בוך "העבראיאישע ליריק פון שפאניע", זיינע איבערדריב־טונגען פון די ליבעא און אבן־גביראל, אבן־עזרא און יהודה הלוי. מען קאן זיך שוין אבאנירן ($2.00) אין הויפט אפיס פון דער אידישער קולטור געזעלשאפט.

זינדיק בלוט

א העכסט שפאנענדער ראמאן פון דעם אידישן לעבן אין אמעריקע

פון א. ר.

(פארזעצונג)

ביטרים איז אויפגעשטאנען פרי. ווען די פרימארגן זון האט זיך נאר באוויזן אין די ערשטע שטראלן זיינען געפאלן אויפן פענסטער פון איר צימער — האט זי זיך אנגעטאן, זי האט זיך ארונגעוואש־שען און זי האט געפילט: ס'איז שוין געקומען די צייט צו ווערן אקטיוו. אנ־צוהויבן צו דורכפירן איר פלאן; איצט שלאפט ראזענבערג, ער האט די גאנצע נאכט צעטרונקען און ער איז ערשט ניט לאנג צוריק איינגעשלאפן. זי קאן דער־וויל אוועקגיין אהין וואו זי דארף און זיין זיכער אז ער קוקט איר ניט נאך.

זי איז שטיל צוגעגאנגען צו דער טיר פון איר צימער, האט זי פאנדיסטיק גע־עפנט און זי איז אריין אין פארדרשען צימער. ראזענבערג און עני זיינען גע־ווען פארזונקען אין א טיפן און שווערן שלאף. ביטרים איז שטיל דורכגעגאנגען זייער צימער, זי האט שטיל געעפנט די טיר אין קאריידאר אריין און זי איז אויפן נאס ארויס.

ווען זי איז אנגעקומען צום סענטראל פאלס אפיס איז דער זייגער שוין גע־ווען באלד ניין. זי איז גלייך אריין אין אפיס, ארומקוקנדיק זיך פריער אויב קיי־נער שפירט איר ניט נאך. אין אינוויינינק האט איר באגעגנט דער סעקרעטאר פון דעם שעף און איצט בין איך צו אייך געקו־מען נאך הילף — האט ביטרים אויס־געלאזט.

— וואס קאן איך אייך העלפן אין דעם ענין?

—זייער פיל. מיין פארשלאג איז אזעל־כער: נעפינט א דעטעקטיוו אויף וועלכן איר קאנט זיך פארלאזן, מיט וועלכן איר זייט זיכער אז ער איז ניט פארבונדן מיט די פארברעכער, דער מאן דארף זיך פארשטעלן און שפילן די ראל פון א גענגסטער, ער דארף אויסזעהן ווי איינער פון דער חברה . . . און ער דארף ווערן מיין חתן . . . ס'הויסט . . . איר פאר־שטייט דאך וואס איך מיין . . . . איך וועל אים נעמען צו זיך אהיים . . . ער וועט קאנען פונם ערשטן צימער — וואו עס וואוינט ראזענבערג, דורכפירן א דראט אין צווייטן צימער, אין מיין צימער ווערט אריין . . . ביי מיר אין צימער וועט ער אוועקשטעלן א טעלעפאן אפאראט . . . . אין אונט וועט ער בלייבן בלומורשט נעכטיקן מיט מיר . . . ראזענבערג האט א סבע אלע נאכט צו רעדן וועגן דעם מיט דער פרוי מיט וועלכער ער וואוינט . . . דער מאן וועט אלץ קאנען הערן און וועט קאנען זיין א באגלויבטער עדות.

— א . . . איך פארשטיי . . . איך פארשטיי.

— מיר וועלן דערמיט קאנען אפראטע־וען אן אוטשולדיקן מענשן און באר־שטראפן א שולדיקן. מעגלאך — אז אזוי ארום וועט מען קאנען כאפן די גאנצע באנדע וואס ארבעט צוזאמען מיט אט דעם ראזענבערג.

ביים שעף האבן זיך די שטאלענע אויר־טאן מיט עפעס אן אויפדעקונג, איז ער געווארן זייער נייגעריק.

— דערציילט . . . דערציילט רואיק און קלאר.

ביטרים האט אים דערציילט ווי זי איז געקומען אהער אפזוכן דעם ברודער. זי האט אים געפונען, נאר אין דעם זעלבן אוונט איז געשעען אן אומגליק. דער ברו־דער איז אראעסטירט געווארן און מען האט אים פאר'משפט צום עלעקטריק טשער. זי האט געוואוסט אז מיט אים צוזאמען איז געפאלן א צווייטער. איינער א מאקס ראזענבערג. ענדלאך האט זי זיך דער־וואוסט, אז דעם מאדד איז יענער באַ־נאנגען, און יענער דרייט זיך ארום פראנק און פריי.

—באלד . . . איך ווייס פון דער קיים . . . אבער דעם רעוואלווער האט מען דאך געפונען ביי אייער ברודער?

— דיכטיק, אבער דער רעוואלווער באַ־לאנגט צו ראזענבערג, וועלכער האט מיט אים געשאסן.

— פון וואנען קומט ער צו אייער ברו־דער אין קעשענע?

— דאס האט ראזענבערג מיט דער הילף פון אנענט אביערגעשיקט צו אים אין קעשענע אריין.

אז זי האט אים דערציילט די גאנצע נעשיכטע, ווי עני, די וואס לעבט מיט ראזענבערגן האט איר אלץ דערציילט, און איצט — איצט בין איך צו אייך געקו־מען נאך הילף — האט ביטרים אויס־געלאזט.

— וואס קאן איך אייך העלפן אין דעם ענין?

—זייער פיל. מיין פארשלאג איז אזעל־כער: נעפינט א דעטעקטיוו אויף וועלכן איר קאנט זיך פארלאזן, מיט וועלכן איר זייט זיכער אז ער איז ניט פארבונדן מיט די פארברעכער, דער מאן דארף זיך פארשטעלן און שפילן די ראל פון א גענגסטער, ער דארף אויסזעהן ווי איינער פון דער חברה . . . און ער דארף ווערן מיין חתן . . . ס'הויסט . . . איר פאר־שטייט דאך וואס איך מיין . . . . איך וועל אים נעמען צו זיך אהיים . . . ער וועט קאנען פונם ערשטן צימער — וואו עס וואוינט ראזענבערג, דורכפירן א דראט אין צווייטן צימער, אין מיין צימער ווערט אריין . . . ביי מיר אין צימער וועט ער אוועקשטעלן א טעלעפאן אפאראט . . . . אין אונט וועט ער בלייבן בלומורשט נעכטיקן מיט מיר . . . ראזענבערג האט א סבע אלע נאכט צו רעדן וועגן דעם מיט דער פרוי מיט וועלכער ער וואוינט . . . דער מאן וועט אלץ קאנען הערן און וועט קאנען זיין א באגלויבטער עדות.

— א . . . איך פארשטיי . . . איך פארשטיי.

— מיר וועלן דערמיט קאנען אפראטע־וען אן אוטשולדיקן מענשן און באר־שטראפן א שולדיקן. מעגלאך — אז אזוי ארום וועט מען קאנען כאפן די גאנצע באנדע וואס ארבעט צוזאמען מיט אט דעם ראזענבערגן